

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.,
Max. Augenthaler & Emerich Lesner,
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse,
A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Han-
burg: Marcoly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Teșgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 201.

Brașov, Marți-Miercuri 16 (28) Septevre.

1898.

Se cere răbdare.

Érăși e întrunit parlamentul central din Viena și érăși răsună din colonele foilor oficiose austriace și unguesci glasul, ce apelază la spiritul de conciliațiune și de pacinică înțelegere.

Acest apel este îndreptat cu deosebire opoziției germane din cealaltă parte a monarhiei. Ca să fiă pace între Austria și Ungaria i-se cere opoziției germane să renunțe de-a face obstrucțiune cel puțin în cestiunea pactului. Oficioșii lui Banffy, — cuprinși de temerea, că toate silințele cabinetului Thun, de-a face să trecă proiectele privitoare la pact prin parlament, vor rămâne zadarnice, — își dau din nou totă silința de a capacita pe Germani, punându-le în vedere, ce mult ar putea pierde, decât ar proceda cu aceeași încăpăținare, ca mai înainte. Ba și foile partidei apponyiste le secundază acum în manifestarea dorinței, de-a se afla un mijloc de înțelegere pentru rezolvarea cestiunii pactului.

Rolul Germanilor din „Reichsrath“ este dér de astă-dată decisiv pentru viitoră dezvoltare a lucrurilor în ce privește pactul și toate privirile se îndreptă adî asupra atitudinii lor.

De-ocamdată opoziția germană își lasă timp, nu grăbesce decisiunile sale, pôte și din cauză, că-i vine greu să le ia într'un fel, séu într'altul. Până erî diferitele cluburi germane din camera vienesă n'au luat încă nici o decisiune asupra procederei de urmat. Duminică au ținut ședință clubul partidei germane progresiste și clubul partidei germane populare și — după ce au făcut manifestațiunii de doliu pentru împărătesa și în urmă pentru principele Bismarck, „creatorul alianței germano-austriace“ — au discutat și asupra tacticei, ce vor avé să observe în parlament. In ambele cluburi majoritatea vorbitorilor s'a pronunțat pentru continuarea obstrucțiunii, dér nu s'a luat nici o decisiune. Numai în clubul marilor proprietari germani, așa numiți fideli constituțiunii, toți vorbitorii au accentuat, că ar fi consult, ca contra proiectelor asupra pactului Germanii să nu mai facă obstrucțiune, să intre în decisiunea lor și să stăruescă pentru a aduce îmbunătățiri în ele. Dér și acest club s'a pronunțat pentru susținerea principiului solidarității cu toate partidele germane.

Astădîi aveau să se întrunescă conducătorii tuturor cluburilor germane și până în momentul acesta nu scim, decât au luat vre-o decisiune cu privire la continuarea, ori sistarea obstrucțiunii.

Interesantă este discușiunea, ce a urmat în sinul clubului Polonilor asupra situațiunii politice. Polonii se declară hotărît în favoarea unei rezolvări pe cale parlamentară a pactului. La întrebarea însă, cu ce mijloce guvernul și majoritatea cred a-se pute ajunge la acéstă țintă,

președintele clubului n'a putut să răspundă, decât că în momentele de față se cere răbdare, — un răspuns, care nu dă multă speranță pentru isbutirea principiului, ca pactul cu Ungaria să se încheie prin parlament.

De mare importanță este adî și raportul dintre guvern și majoritate. Cabinetul Thun a intrat în contact cu partidele din dreapta, dér încă n'a dat cu nimic a-se cunósce, că vré să se razime pe ele și numai pe ele pentru a paraliza planurile opoziției. Este caracteristică dorința exprimată de „Politik“ din Praga, ca eventuala tactică a opoziției germane să aducă lucrurile acolo, ca cabinetul Thun să fiă silit a apela la majoritate și ast-fel să se pótă clarifica raportul acesteia cu guvernul.

Se vede de aici, cât de slabă e încă legătura dintre guvern și majoritate, ceea ce de sigur nu pôte fi favorabil pentru soluțiunea parlamentară a cestiunii pactului.

Totul atêrnă de-ocamdată dela atitudinea opoziției germane din „Reichsrath“ și Banffy cu ai săi au dreptate să fiă foarte îngrijați de rezultat, mai ales după ce și opozițiunea din dieta ungară a luat pozițiune hotărîtă față cu ei în acéstă cestiune.

Acum se va vedé, care din părțile litigante de dincóce și de dincolo va sci să aibă mai multă răbdare.

Alegerile din Bucovina.

Am arătat, că Joi s'au început în Bucovina alegerile pentru dieta țării din Cernăuți. Joi s'au făcut alegerile numai în comunele rurale.

Partida națională română și-a pus candidați în 7 districte electorale și a eșit victorioasă în 4 districte. Au reușit: Iancu Lupul (Gura Humorului); Dr. George Popovici (Câmpulung); Modest cav. de Grigorcea (Storojineț) și Tudor cav. de Flondor (Sirete).

La Suceava, contra candidatului român național V. cav. de Fruncul, guvernul și-a pus candidatul său, pe apostatul archimandrit Ciuntuleac, care a fost ales cu 57 voturi. La Rădăuți de asemenea guvernul a pus în cósțele candidatului național român Samoil Piotrovski, pe candidatul său Ilarion Onciul; ér în Cernăuți contra candidatului partidei naționale Dr. Nicu Blându a reușit conservatorul-guvernamental Gustav Marin, german, care la 1892 se retrăsese din viața politică.

Luptă grea a trebuit să pórte Românii naționali la Câmpulung, unde față cu Dr. G. Popovici guvernul a pus așa dîcînd cu sila pe pár. Balmoș, care a și primit 32 de voturi, așa că candidatul partidului român, Dr. G. Popovici n'a primit mai mult de 37 voturi, va să dîcă abia c'o majoritate de 5 voturi a putut reuși. Ceilalți trei candidați naționali au reușit toți cu mare majoritate.

La Cernăuți s'au întemplat mari volnicii. Agenții guvernului prindeau electorii de pe drum și îi duceau într'o grădină, unde afară de ómenii guvernului nimeni nu putea să intre. Ba s'a aflat chiar și un preot român, părintele Vorobchievici din

Cuciurmare, care nu s'a sfiit a agita în public contra candidatului național Dr. Nicu Blându, esplicând mulțimii, că trebuie să voteze cu guvernul, căci numai guvernul pôte implini dorințele Românilor (!). Electorii au fost duși la urnă cu asistență de gendarmi și li-se poruncia să voteze pentru candidat guvernului Gustav Marin. Pe calea acéstă i-a succes stăpânirii a dobori pe candidatul partidei naționale române.

Majoritatea din camera vienesă.

In ajunul întrunirii „Reichsrath“-ului se lățise scirea, că deputații partidei sloveno-catolice au hotărît, într'o conferență a lor, ce au ținut'o în Laibach, să iese din majoritatea guvernului și să facă o politică de capul lor, continuând lupta pentru egala îndreptățire națională și luând poziție în contra pactului.

Focul acesta însă, ce s'a iscat fără de veste în sinul majorității, s'a stins curênd. Contelui Thun i-a succes a face pace cu Slovenii — pentru care prețul se va afla numai mai târziu — și astfel președintele clubului slav-creștin deputatul Povșe, precum și ceilalți reprezentanți ai clubului sloveno-croat, au luat parte deja la prima ședință a comisiunii parlamentare a dreptei, ce s'a ținut în 23 Sept. d. a.

Inainte de acéstă ședință comitetul executiv al dreptei a ținut din nou conferență, la care însă ministru-președinte Thun n'a luat parte.

La 5 óre d. a. s'a întrunit apoi amin-tita comisiune parlamentară a dreptei. La acéstă ședință fusese invitat contele Thun și a și fost de față. Din lămuririle lui despre incidentul cu Slovenii rezultă, că pacea în sinul dreptei e restabilită. S'au discutat cestiuni privitoare la procederea formală după deschiderea camerei. Despre pact însă nu s'a discutat, căci partidele dreptei au așteptat mai întâi să vadă, ce dice conferența stânzei (Nemții).

Despre ședința comisiunii parlamentare, de care am vorbit mai sus, s'a publicat comunicatul următor:

„In ședință s'a prezentat și ministru-președinte contele Thun și a stat până la fine.

„Cluburile diferite au fost reprezentate prin următorii deputați: Clubul Polonilor: cav. de Jaworski, cav. de Abrahamoviez, cav. de Bilinski și conte Dzieduszycki; Clubul Cehilor: Forșt, Engel, Pacak, Dr. Stransky, Janda și Blazek; Partida populară catolică: br. Dipauli și Dr. Ebenhoch; Centrul: conte Falkenhayn; Clubul sloveno-croato-ruten: Povsche, Peric și Spincic; Clubul proprietarilor mari conservatori din Boemia: conte Palfy, și Clubul român: Dr. G. Popovici.

„Membrii presidiului au luat parte la conferența, ce a durat trei ore. La propunerea președintelui s'a decis unanim: să se adreseze o condolență în scris Imperătorului în numele întregii majorități a camerei, prin ministru-președinte. Cu redactarea acestei manifestațiunii au fost însărcinați deputații Dr. Bilinski, br. Dipauli și conte Palfy. Cu privire la ședințele camerei se va recomanda cluburilor majorității realegerea presidiului, care pân'acum a condus afacerile camerei... După aceste s'a discutat situația politică și s'a vorbit de incidentul cu deputații sud-slavic. Cu satisfacție s'au luat la cunoscință declarațiile

cluburilor amice. Ședința viitoare a comisiunii parlamentare a dreptei va fi Lună la 5 óre“.

Câte-va foi oficiose au lansat propunerea, ca opoziția germană în cestiunea pactului să sisteze obstrucțiunea. Cu privire la acéstă „Politik“ din Praga scrie:

„Să punem cazul, că speculanților germani-liberali le-ar succede de a câștiga pe partea lor totă obștea germană dimpreună cu social-democrații. Cu acéstă încă n'ar fi nimic câștigat, decât dreapta va rămâne constantă. Ba, mai mult ca orî și când, va fi în cazul acesta decisiunea în mâna partidelor autonomiste. Ori-cât de mult unele părțile ale acestora ar fi, din cauze tactice și economice, în contra unor anumite dispoziții ale operatului pactului austro-ungar, în acest moment critic toate considerațiunile trebuie să se dea îndêrét dinaintea faptului hotărîtor, că aici se tracteză de esistența séu neesistența majorității parlamentare, că se tracteză de sistemul politic. De va sista stânga germană obstrucțiunea, spre a intra în desbateră proiectelor pactului stabilite cu Ungaria, ea o pôte face acéstă numai cu intențiunea de a face ca aceste proiecte să cadă. Acéstă însă pôte fi numai binevenit dreptei, căci în cazul acesta contele Thun va fi nevoit de așt căuta un razim parlamentar, care să-i facă posibil a zădărnici intențiunile opoziției și a-și salva pactul. Spre a dobândi acest efect, el va trebui dér neapărat să apeleze la partida dreptei. In acest moment însă i-se va oferi majorității posibilitatea, de a dobândi clarificarea necesară în raportul ei cu guvernul. Cumcă acéstă clarificare nu se pôte face în sensul stânzei, o va înțelege orî și cine“.

Dieta ungară.

In ședința dela 26 l. c. Ssivák a făcut raportul asupra proiectului de lege privitor la eternisarea memoriei răposatei împărătese-regine, care se va pune spre desbateră în ședința de Joi.

A urmat apoi răspunsul la mai multe interpelări. Cu mare interes a fost așteptat răspunsul la interpelația contelui Albert Apponyi privitor la reforma legii electorale, ce a fost adresat'o guvernului.

Ministru de interne Perczel răspundând la interpelația lui Apponyi a declarat, că și guvernului îi zace la inimă o îmbunătățire a legii electorale. El s'a ocupat și se ocupă „serios“ cu acéstă cestiune și are de gând a așterne dietei un proiect de lege despre reforma electorală. Asupra cuprinsului și a timpului când îl va așterne, nu se pôte încă pronunța de pe acum.

Răspunsul ministrului a fost luat la cunoscință.

A urmat răspunsul ministrului-președinte la interpelația lui Visontai Soma cu privire la manifestul de pace și desarmare al Țarului.

Br. Banffy dise în vorbirea sa, că guvernul Majestății Sale a primit cu plăcere acțiunea de pace a Țarului și că punctul său de vedere l'a făcut deja cunoscut guvernului rusesc. In afacerea conferenței de desarmare și în ceea-ce privește măsurile pregătitoare, guvernul va sprigini bucuros pe Rusia. In ce privește alte cestiuni, ministru Banffy a declarat, că va

face us de îndreptăţirea ce i-se garantează guvernului în § 5 şi 8 ai legii pactului (influenţa asupra afacerilor externe), cu atât mai virtuos, că simpatisează cu tendinţele de desarmare.

Camera a luat la cunoştinţă răspunsul ministrului-preşedinte.

*

Facem la acest loc amintire şi despre desbaterea din şedinţa dela 23 l. c. în care corifeul kossuthist Carol Eötvös şi-a motivat propunerea de a i-se da ministrului Banffy şi guvernului un *voet de neîncredere*.

Eötvös îşi sprijini propunerea sa cu grava acuză, că guvernul falsifică legea pactului şi vră se aducă ţera într'o situaţie forţată, pentru-ca să-şi potă realiza politica lui de duplicitate. El mai acuză pe Banffy, că e un oportunist laş, care spărie lumea cu ideia, că teritoriul vamal autonom este un pericol pentru economia Ungariei.

Ministrul Banffy rugă camera să nu pună în discuşione declaraţiunea de neîncredere a lui Eötvös, fiind-că n'ar fi cauză. Guvernul face ceea-ce îi poruncesce legea, şi decât parlamentul austriac nu va vota pactul, atunci va înainta camerei proiectele despre regularea unilaterală. Inse până când e vorba numai despre ipoteze, el nu poţe aşterne proiecte, cari de alt-fel nu sunt nici pregătite.

S'a făcut votare nominală şi cu prilejul acesta toate trei partidele din opoziţie au votat solidar. Firesce, ele au rămas în minoritate faţă cu ceta mamelucoască a lui Banffy.

„Impărătesă“.

Banffy a cedat totuşi încâtva opoziţiei, care cu gură nespălată a cerut, ca din titlul proiectului despre eternizarea memoriei împărătesei-regine să se elimineze cuvântul „impărătesă“. În şedinţa comisiunii justiţiare dela 23 l. c. luându-se din nou la desbatere proiectul, s'a produs o lungă discuşie, în urma căreia s'a scos din titlu cuvântul cu pricina, inse s'a susţinut în introducerea proiectului.

Din desbaterea acesta remarcăm mai ales ceea ce le-a dîs deputatul Barabás Bela. El spuse, că aprobă proiectul, pentru-ca membrii dinastiei să vadă, că se face alegere între cei-ce iubesc „naţiunea“, cum a fost şi răposata regină, şi între aceia, cari n'o iubesc. „Partea covârşitoare a membrilor dinastiei — dîse Barabás — nu învrednicesc „naţiunea“ nici măcar cu atât, ca să înveţe unguresce“. Votază deci proiectul, pentru-ca să se vadă, că pe cine l'a iubit odată naţiunea maghiară, este într'a-dever iubit.

Opoziţionalul Györi şi cei din tagma lui au cerut, ca şi din introducerea proiectului să fiă eliminat cuvântul „impărătesă“. El a fost combătut de Neuman Armin şi de Fest Lajos.

Ministrul-preşedinte Vanffy a declarat, că răposata a folosit statornic titlul de „Majestate cesară şi regăscă“ prin urmare n'ar fi motivat a nu-i da titlu deplin, când e vorba să i-se eternizeze memoria. S'ar face o *cestiune politică* din tot lucrul, decât s'ar folosi şi în introducerea proiectului numai titlul de „regină“.

Cestiunea punându-se la vot, majoritatea a primit textul modificat în sensul, ca din titlu să se elimineze cuvântul „impărătesă“, care inse să rămână în introducerea proiectului, dăr numai în introducere.

Proiectul a fost înaintat dietei în şedinţa de ieri, dimpreună cu raportul comisiunii justiţiare, şi probabil, că în şedinţa de Joi va veni la ordinea zilei spre desbatere.

Revoluţie de palat în China.

Detronarea împăratului chinez.

Joi trecută s'a răspândit din Shanghai prin Londra scirea, că împăratul Chinei Tsan-Tien ar fi murit. Unele depeşi vesteau, că tînărul împărat ar fi fost asasinat prin sugrumare, după-ce mai întâi a fost forţat să abdică la tron în favorul văduvei

impărătese Cu-Hsi, mătuşa actualului împărat detronat şi văduva fostului împărat I-Su.

Pricina pentru care tînărul împărat Tsan Tien (el are vârsta de 26 ani, s'a căsătorit în 1889 şi de atunci a domnit până acum) a fost despoiat de trou, se dice a fi următoarea:

Tsan-Tien, care nu de mult sta sub influenţa curţii din Peking şi mai ales a femeilor, s'a schimbat foarte mult de când s'au restabilit între China şi Japonia legăturile diplomatice. Dela data acesta începând, gândul său principal era reformarea imperiului şi ridicarea lui la nivel uropen. Spre scopul acesta el a primit foarte des vizitele trimisului japones, machisul Ito, care devenise cel mai puternic factor la curtea din Peking. Împăratul a lăsat să i-se esplice din fir în pâr istoricul reformelor japoneze, de cari s'a înflăcărat atât de mult, încât a rugat pe marchis, să i elaboreze un plan de reforme, pe cari să le introducă în China. Ito i-a pregătit planul şi l'a arătat împăratului, care ardea de dorinţa să-şi începă odată lucrarea reformatorică.

Se dice inse, că Ito, care a fost în timpul din urmă adese ori şi cu bunăvoinţă primit la curtea chineză de către împăratul, avea conexiuni cu diplomaţia englesă, care lucra pe sub mână contra Rusiei în scop de-a pune China sub un fel de tutoret anglo-japones.

Planul acesta să fi fost înţeles şi descoperit de către fostul cancelar (viceregele) Li-Hu-Ciang, care în călătoriile sale prin Europa a avut prilej de a-se convinge, că Rusia este o putere mult mai primejdioasă pentru China, decât Anglia, care numai ameninţă, inse nu are la spate o armată colosală ca Rusia. Politica lui Li-Hu-Ciang a fost deci, ca China să stea pe picior de prietinie cu imperiul rusesc.

Afară de acesta prinţii chineşi priviau cu ochi răi reformele împăratului; ast-fel ei s'au conjurat contra lui în frunte cu văduva împărătesă, şi Joi dimineţa au pătuns în apartamentul domnitorului declarându-i, că nu mai e vrednic de tronul chinez şi că trebuie să abdică. Împăratul s'a opus la început; vădînd inse, că este singur şi părăsit de toţi, s'a împăcat cu soarta şi a subscris actul de abdicere la tron şi actul prin care declară, că nu doreşte a-se mai ocupa de afacerile statului; prin un al treilea act ordonă, că până când se va regula succesiunea tronului, afacerile ţării vor fi conduse de mătuşa-sa, văduva împărătesă. După iscălirea acestor acte, împăratul a fost închis în odaia lui.

Se crede, că acum Li Hu-Ciang, pe care Englesilor le succese a-l ridica din post, va fi reaşedat éraşi în înalta sa funcţiune, prin ceea-ce influenţa rusescă va ajunge éraşi stăpană în China, fiind-că el este cel mai puternic sprijinitor al Rusiei.

Pe tronul chinez domnesce dela 1644 dinastia Tu-Ciuna de Mandsu, al cărei membru este şi împăratul detronat. Înainte a domnit dinastia Ming de China ai cărei principii şi ađi se luptă pentru recăştigarea vechilor drepturi la domnie, şi succesul luptei lor este dorit de întreg poporul Chinei. Aprópe în toate oraşele mari din China funcţionează societăţi secrete cu scop de-a restabili dinastia Ming. Faţă cu acestea în toate oraşele se află garnisóne mandsuane cu generali şi funcţionari mandsuani, cari persecută şi sufocă ori-ce mişcare contrară. În mâinile acestei domniri de generali şi funcţionari mandsuani împăratul Chinei este o adevărată păpuşă, căruia nu i-se lasă alt-ceva de făcut, decât să cerceteze bisericile. Pentru fiă-care şi a anului este prescrist la care biserică să mérégă împăratul, așa că acestuia nu-i rămân libere decât numai 12 zile din an. El e dus la biserică într'o cabrioletă trasă de servitori de curte, ér de ambele laturi ale stradei, pe unde trece, stau așa numiţii ómeni plătiţi kuli, drojdia poporaţiunei din Peking, ómeni murdari şi sdrénţoşi, cari se închină până la pământ fiului Sólrelui.

Când împăratul Tsan-Tien a luat frânele domniei, avea, cum am dîs, numai

vârsta de 19 ani. I-s'a dat ca „sprijin“ şi „ajutor“ împărătesă-văduvă şi trei soţii. De atunci şi până ađi s'au tînuit lanţ răscolite, răscolite nenorocóse, tot felul de pierderi şi umiliri.

Cu alte cuvinte istoria Chinei dela 1889 încóce a fost o fidelă continuare a istoriei din deceniile de mai înainte. La 1870 în Tien-Cin au fost măcelăriţi misiionarii francesi şi creştini, pentru care guvernul chinez a trebuit să plătescă Franciei o despăgubire de 3½ milioane franci; la 1875 a fost măcelărită în provincia Jünan o expediţie englesă, pentru care a plătit 2 milioane franci; în 1877 s'au răsculat Tatarii din Vest şi Ruşii au pătuns în provincia Kulcia din care au tînuit o parte, şi China a plătit Rusiei până la 1882 în fiă-care an 5 milioane de ruble. Tot pe atunci s'a incurcat în răboi cu Francia pentru Tonking. Pe la începutul anului 1891 au fost măcelărite misiunile catolice în China, pentru care a plătit éraşi peste 1 milion de franci. A urmat apoi o răscolă chineză contra Manduanilor şi Mongolilor, care abia a fost sufocată. Işbucni în urmă răboiul cu Japonia pentru Corea, în care flota chineză de răboi a fost înecată şi armata nimicită.

Cel mai însemnat eveniment mai prós-pet în China este ocuparea porturilor din Kiao Ciau de către Germani şi Porth-Arthur de către Ruşi, dimpreună cu provincia Mandu. Din pricina acesta s'a iscat certa Rusiei şi Chinei cu Anglia, care în schimb a pretins o mulţime de favoruri pentru construcţiuni de cai ferate etc., până când în fine apare acum pe scenă şi marchisul japones Ito, care l'a sfătuit pe tînărul împărat Tsan-Tien să facă şi el ca micado, adecă să reformeze China după calapod european. Sfatul acesta l'a costat, după cum am arătat, nu mai puţin ca tronul.

SCRILE ZILEI.

— 15 (27) Septemvre.

Regela şi Regina României, împreună cu Principesa Maria, se vor întóce Joi séra la Sinaia, venind din străinătate. Prinţul moştenitor Ferdinand împreună cu miniştri vor merge la Predeal, unde vor întem্পina pe Suveran.

Manevrele române. „Monit. Ofic.“ publică decretul, prin care se deschide pe séma ministeriului de răboi un credit extra-ordinar de 400,000 lei, necesar pentru cheltuelile manevrelor din tómnă acesta. La aceste manevre vor asista, afară de ataşaţii militari străini din Bucureşci, ducele de Sachsen-Meiningen, apoi un oficer superior svedez, trimis special al Regelui Svediei şi Norvegiei şi doi oficeri superiori din statul-major bulgar, trimişi special de către principele Bulgariei.

Numiri de preoţi în Archidieceza Blăşului. Cetim în „Unirea“: Preaonoratul Iosif Vancia, preot disponibil, e numit paroch în Coşocna şi protopop al districtului Coşocnei. — M. On. Dionisiu Morariu, paroch în Iuriul de Câmpia şi notar tractual, e numit vice-protopop onorar. — On. Enea Pop Bota preot neordinat e dispus administrator par. în Şard, districtul protopopesc al Alba-Iuliei. — On. Vasiliu Micuşan preot neordinat e dispus administrator par. în Inoc, districtul protopopesc al Arieşului. — On. Nicolae Ungurean preot neordinat e dispus cooperador par. în Câmpeni, districtul protopopesc al Roşiei montane. — On. Vasiliu Harşa preot neordinat e dispus cooperador par. în Milăşel, districtul protopopesc al Fărăgăului.

Banffy despre administraţiunea comitatelor. Vinerea trecută s'a prezentat la ministrul-preşedinte unguresc o deputaţiune din partea reuniunii regnicolare a notarilor, cerénd să se estindă şi asupra acestora favorul acordat funcţionarilor administrativi, de-a călători pe căile ferate ale statului cu preţuri reduse. În fruntea deputaţiunei se afla preşedintele Kunceze Elek, care în vorbirea sa dîse despre notari, că ei sunt nisce parii ai administraţiunei. Banffy asigură pe notarii unguri despre bună-

voinţa sa şi declară, că guvernul are intenţiunea seriósă, ca din pariile de ađi să facă funcţionari siguri de ai statului. Adause tot-odată, că proiectul de reformă administrativă e deplin gata şi guvernul va şi realiza această reformă pe tótă linia, de cum-va nu-l va impedeza opoziţia, care „voiesce să paralizeze totul prin obstrucţiune“.

Un anarchist periculos a fost prins zilele acestea în Croaţia, nu departe de Agram. La el s'a aflat pumnal, revolver încărcat, 250 cartuşe cu glónte, ér în căp-ţuşala rocului său s'au găsit cusute foarte multe portrete de-ale diferiţilor bărbaţi fruntaşi maghiari şi austriaci. Intre aceste portrete se afla şi unul de-al împărătesei-regine Elisabeta. La interogatoriu, el a declarat, că-l chiamă August Schnerer şi că pe Luccheni îl cunoşce personal. E un tînăr prusian în etate de 21 ani, cult şi cu manierii elegante. S'a constatat, că pe timpul, când s'a întem্পat atentatul dela Geneva, el încă se afla acolo. Procuratura de stat e de credinţă, că el face parte din societatea internaţională a anarhiştilor şi că, după atentatul din Geneva, s'a refugiat în Croaţia pentru a nu fi prins de poliţie.

Constituire. Ni-se scrie: Membrii societăţii de lectură a elevilor dela „Institutul preparandial din Blăşiu“ intrunindu-se în 17 l. c. sub conducerea M. On. Dn. Ioan F. Negruţi, preşedintele societăţii, s'au constituit în următorul mod: vice-preşedinte: Ioan Pavel ped. an. III; notar Ilie Tarna ped. an. III; cassar Marian Ungur ped. an. II; bibliotecar Macsim Oltean ped. an. III; arhivar Isidor Mihai ped. an. III; ér redactor pentru fóia societăţii „Spe-ranţa“ Ioan Cociş, ped. an. III. În comisiunea criticătoare: Cornel Langa ped. an. III, Dionisiu Negrea ped. an. III, Emil Mureşian ped. an. III, Ambrosiu Nistor p. an. II, Ilariu Dulău ped. an. II şi Emanoil Seiche ped. an. I.

Urcarea salariilor oficerilor. „Fremdenblatt“ confirmă scirea, că în ministeriul de răboi s'a lucrat un proiect pentru urcarea salariilor oficerilor. Proiectul are în vedere cu deosebire rangul de căpitan şi de locotenent-colonel, căci cei mai mulţi dintre oficeri în acest rang se despart de serviciul activ. În înţelesul proiectului, salariul unui căpitan se va urca dela 1200 la 1500 fl., ér al unui locotenent-colonel dela 2100 la 3000 fl. Proporţional se vor urca şi salariile celorlalţi oficeri.

Curs pentru gângavi. Din Timişóra ne scrie d-l Constantin Hertilla, profesor la institutul de surdo-muţi, că d-sa s'a hotărît a deschide acolo un curs privat pentru gângavi şi pentru toţi aceia, cari în vorbire nu se pot exprima curat. Cursul se va deschide la 1 Octomvre n. c. Limba de propunere va fi cea română. — Atragem atenţiunea celor interesaţi asupra acestui curs, până acum primul în felul său la noi.

Publicare privitor la medalia jubilară. În urma unei note a comandei de întregire c. şi r. cu data 20 Septemvre toate acele persoane, ce locuesc stabil în Braşov, cari au servit activ în Regiment. de infant. Nr. 2 şi r., fiind înscrise încă şi de present în listele numelui Regiment, şi cari voesc să participe la împărţirea festivă a medaliei comemorative de jubileu, ce se va tînă în Braşov la 2 Decemvre a. c., — sunt provocate, ca pe lângă prezentarea pasportului lor militar să se anunţe până cel mult la 2 Octomvre n. c. la despărţemntul militar al magistratului oraşenesc.

Adunare de control. În 7, 8 şi 10 Octomvre st. n. anul curent se va tînă adunarea de control pentru toţi cei ce aparţin armatei de honveđi, séu armatei teritoriale (Landwehr) austriace şi se află de present în Braşov, la órele 8 dimineţa în casarma honveđilor. Controlului sunt supuş toţi, cari dela 1 Octomvre 1897 încóce până la finea lui Septemvre a. c. n'au stat nici în serviciu activ şi n'au fost chiamaţi la nici un exerciţiu de arme; precum şi aceia, cari au fost asentaţi în armata permanentă c. şi r. în anul 1887 şi cu finea anului

1897 au fost transferați la hovedi. Pentru cei ce în urma unui motiv legal nu se vor pute prezenta, se va face un control suplimentar la 17 Novembre în amintitul local. Un control ulterior extra-ordinar se ține în fiș-care an la 21 și 22 Decembrie în biroul comandei de întregire (Ergänzungs-commando).

Bóla de porci a încetat. Dela oficiul polițienesc din loc primim încunoscintarea, că după ce bóla de porci, ce a grassat în comitatul Brașovului, a încetat, *carantina s'a ridicat.*

Revistă externă.

In Franca, dér mai ales în Paris, spiritele sunt foarte iritate, mai iritate decât chiar decât pe timpul procesului Zola. Într-o partidă militară și guvern a izbucnit un conflict foarte pronunțat, de când a eșit la ivelă, că ministerul Brisson are de gând să reușească pe Picquart și mai ales dela arestarea lui Picquart. Incurcătura o mărește și împrejurară, că președintele Felix Faure încă ar fi pe partea aceluia, cari combat reușirea. Curentul contra armatei a luat estinderi însemnate în unele cercuri ale societății, cari mereu sunt sumuțate de sindicatul israelit. Agitațiunilor acestui sindicat este a se atribui și atentatul, ce s'a comis la 23 l. c. în Paris contra lui Olivier, redactor al ziarului „Lanterne”. Éta ce s'a întâmplat: Nevasta deputatului Paulmier din districtul Calvados s'a dus Vineri la redacția ziarului „Lanterne” voind să vorbească cu Millerand. Acesta însă nu se afla acolo și în absența lui o primi redactorul Olivier. Abia i-s'a prezentat, și dómna Paulmier soose un revolver și pușcă de două ori asupra lui Olivier, răniindu-l grav în partea inferioară a corpului. Olivier a fost transportat imediat la spital, ér femeia atentatoră fú arestată. Ea a mărturisit, că a vrut să ucidă pe Millerand, pentru-că a publicat în „Lanterne” un articol, care se ocupa cu scrisoarea ce Paulmier a adresat-o ministrului de război Chanoine și în care îl provocă pe acesta să pună capăt atacurilor îndreptate contra armatei din cauza afacerii Dreyfus. Millerand combătú această scrisoare într'un articol, din pricina căruia și-a atras ura asupra-si.

„Independance Belge” dice, de altă parte, că mai mulți senatori și deputați franceși au format un nou *Comité du Salut public* cu scop de a apăra republica contra conjurației militare. Ministrul-președinte Brisson se fi declarat membrilor acestui comitet, că are de fapt cunoscintă despre o conjurație, al cărei scop este *reșturnarea republicei*; a adaus însă, că îndată-ce conjurații vor pași pe terenul faptei, guvernul va lovi cu rigóre de fier pe făptuitorii. După „Independance” deja la începutul lui Ianuarie în Franca va fi dictatură militară.

• **Protectoratul frances în Orient,** contra căruia se ridicase mai deunăzi marile țări germane „Kölnische Zeitung”, formeză obiect de discusiune și în presa rusă. „Novosti” din Petersburg ia în apărare dreptul Francei și arată, că art. 62 al tractatului din Berlin, care statorosește privilegiile creștinilor din Turcia, dispune clar, că *catolicii din Orient se stea sub protectoratul Francei*, prima putere catolică în lume. Pe lângă capitulațiunile privitoare la catolici, s'au luat măsurii și pentru protectoratul Rusiei asupra bisericii gr. or. ortodoxe. Cestiunea protectoratului latin — dice „Novosti” — nu este permis a se confunda cu protectoratul eventual german asupra protestanților din Turcia și cu atât mai puțin cu scutul de care ori-ce stat împărtașește pe supușii săi, cari trăesc în Turcia. Pe baza acestei „Novosti” declară absolut nebasată protestarea lui „Kölnische Zeitung” contra protectoratului frances asupra catolicilor supuși străini din Orient.

Conferență contra anarhiștilor.

„N. W. A.” din Viena este informat, că toate puterile au primit propunerea Italiei privitoare la o atitudine comună contra anarhiștilor. Asupra propunerii Italiei cir-

culă două versiuni. După una, ar fi să se facă pași comuni la Elveția, ca acesta prin legile și măsurile ei administrative să dea scut contra anarhiștilor de acolo. După a doua versiune, toate statele să vor îngriji în comun despre scutul necesar. Conferența va convoca-o Italia în curând.

Correspondența „Gaz. Transilvaniei”.

Bistrița, 21 Sept. n. 1898.

† Iuliu Gonza. — Onorată Redacțiune!

Vin a împlini o durerósă datorie față de memoria unui tiner diligent, talentat și eminent: Iuliu Gonza, fost iurist de al treilea an la universitatea din Clușiu, și decedat în 19 l. c. în etate de 20 ani.

Iuliu Gonza a fost de nascere din Bistrița, unde absolvă liceul sășesc cu eminență. Vorbia perfect limba română, maghiară și germană, ba cunoscă încât-va și limba franceză, și se ocupa și cu muzica. Colloquiile și primul examen fundamental le-a făcut cu laudă. Ca iurist de al II-lea an obținú un stipendiu din Blașiú, de 100 fl. v. a. Trăia din acest stpendiu, și din ceea ce câștiga, ca instructor, neavând cine-l ajutara, căci tatăl său, bătrân și vėduv, abia era în stare a-și câștiga pâinea de toate zilele pentru sine și trei fete.

Făcend răposatul Iuliu Gonza anul al II-lea, a fost ajuns și vexat de friguri și de durere de cap. Era slab. Cu toate acestea a făcut colloquiile semestrale cu laudă. Capetul anului însă nu-l putú încununa cu examen; medicii îl sfătuiră să părăsescă Clușiu.

El, bolnav, mai era și foarte trist, căci ca stipendiat, fără examen îi era periclitat stipendiul și existența materială în viitor. S'a justificat cu testimoniu medicului, la Blașiú, și a promis, că în anul următor va face examenul. Blașiul însă i-a răspuns, că bóla nu e justificare, și i-a sistat stipendiul. Această decisiune i-a fost medicina cea mai amară până la mórte. O lovitură, ce o simția în totă greutatea ei, ca morală și materială deopotrivă.

Iubitul și sėrmanul nostru tiner a răposat, nu s'a putut revanșa cu un alt examen eminent față de Veneratul Consistor, care a trecut atât de rece peste inma și sórtea unui tiner, și vrednic și bolnav. Și intristarea ne creșce, când cugetăm la unii din fiii marilor proprietari, cari, cel puțin în trecut, ani de-a rândul și-au negleș studiile și esemenile, și totuși li-s'au primit legitimarea și li-s'au lăsat stipendiile mai departe, atât în Blașiú, cât și la Năsud și la administrațiunea fondurilor „Gozdu”.

— Se vede a fi dreptă credința românească:

„Cine n'are noroc, n'are
De cum nasce până mórte”.

Acestea în trecet.

Inmormentarea s'a făcut Marți d. a., și anume pe spesele *inteligentei române din Bistrița* (*). Au asistat inteligența și poporul în număr frumos, a fost reprezentată junimea română universitară din Clușiu și junimea studiósă dela liceul sășesc din loc etc. Ceremonia bisericească a sėvșit-o Revds. D-n protopop A. Sivași, care a ținut și predica; corul meseriașilor din loc, sub conducerea d-lui Traian Brătescu, a executat cântările funebrele foarte frumos; ér la morment au rostit foarte frumoșe cuvinte de adio D-nii Iuliu Bucur, Ión Giurgiu, Em. Mocian, universitarii din Clușiu, și d-l Malinaș universitar în Viena.

Studentii noștri universitarii au lăsat în inimile noastre impresiunea unor tineri serioși, de valóre și pătrunși de sentimentul datoriei. Cosciugul răposatului tiner era împodobit și cu mai multe cununii, date din partea junimei universitare române din Clușiu, din partea foștilor conșcolari, a dómnei Valeria Man, Rafla Morar etc. etc.

Acum se odichnesce în cimiterul rom. cat. din Bistrița, — o speranță stinsă a unei familii române nenorocite, un membru considerabil și ales al junimei academice din Clușiu, un nat fără noroc al po-

* Lista celor ce au contribuit la purtarea speselor de inmormentare, o publicăm mai jos.

— Red.

porului din Bistrița, un talent frumos, și lință mare, cădut jertfă miseriei și energiei propriie.

Dormă în pace!

Unul dintre ai lui.

Tolstoi despre propunerea Țarului.

Sub titlul „Nu e utopie”, marele scriitor rusesc Leo Tolstoi și-a dat părerea despre propunerea de pace și desarmare emanată de către Țarul Nicolae II. Tolstoi dice între altele:

„Că proiectul Țarului nostru ar fi un vis nerealisabil, care n'are o țință practică, este o presupunere tot atât de nedemnă și abiectă, ca și aceea, că la timpul său se considera de prematur și neexecutabil planul lui Alexandru II despre desființarea iobăgiei.

„Desarmarea nu este o reformă atât de adencă, cum a fost planul deja realizat al desființării iobăgiei. Nu-i permis să ne îndoim, ci trebuie să recunoscem, că a sosit timpul de-a pune capet pericolului monstruos, ce ne amenință tot mai mult pe noi Europenii. În Europa se cheltuesc miliarde în fiș-care an pentru armată. Se risipește astfel o putere nemăsurată. Lumea întregă simte această stare ne mai suportabilă. Nori prevestitori de pericole amenință la orizont. Și totuși se găsece omenii, cari cu orbie susțin, că propunerea Țarului ar fi o utopie, un vis nerealisabil! Sunt ore aceștia necredincioși, miopi, séu slabi la minte? Cine-i îndemnă spre indoială și cine-i împiedecă să nu vadă ceea-ce pot vedé? Pe Americani, firesce, îi împiedecă victoria lor prospetă, ce au secerat-o asupra adversarului mai slab.

„Noi însă să nu ne îndoim în succesul planului; să-l sprijinim cu ori-ce preț, și înainte de toate să credem din inimă, că el nu este o utopie, că realizarea lui este atât de aprópe, cum a fost fapta Țarului liberator, când nimeni nu cuteza măcar să gândească la ea și toți o visau numai. Dér nici nu este permis să ne îndoim, fiind-că a sosit timpul, ca mântuirea să devină realitate. Timpul a sosit. Aceasta este cauza principală, că visul nu va rămâné vis, ci se va realiza în cel mai apropiat viitor.

„Au trecut acele vremuri, când popórele aveau lipsă de arme pentru a-se apăra. În locul luptei cu arma a pășit altă luptă, lupta economică. Destule necazuri avem noi cu acesta. Acest războiú sângeros este înlocuit, și pe încetul el duce omenirea la alt războiú: la lupta de emulare a moralității, ale cărei arme sunt legile vecinice ale creștinismului. Aceasta este cariera viitorului. Omenirea are trei grade de dezvoltare: *războiul, progresul și iubirea creștinescă*. Ađi a sosit timpul de tranziție la al doilea grad de dezvoltare, de unde se póte vedé gradul al treilea. Războiul și-a tráit traiul, nu mai are importanță, nu mai avem sentiment pentru el. De aceea Europa înarmată de ađi este un anachronism dur și forțat. Popórele luminate și pacifice se înarmeză însă mai departe și se ruineză din cauza vecinicei reinoiri și îndreptări a uneltelor pustiitoare, cu toate ca stau de parte de a-se încăera și de a-se ucide. Guvernul nostru rusesc cu sentimente fine observă acum, cel dintăi, acest pericol monstruos și nebun, și rupe vėlul de pe fața lui, chiamând popórele să mediteze, cum ar puté fi nimicite.

„Nu trebuie ore să ne însufleșim, nu trebuie să salutăm cu bucurie, nu trebuie să fim tari în convingerea, că proiectul Țarului nostru nu este nici decât o utopie, un vis deșert, ci aurora epocii mari internaționale a luminării și deșteptării?”

Literatură.

O nouă scriere a d-lui Pop Reteganul. D-l Ioan Pop Reteganul, distinsul și meritul nostru scriitor popular, face cunoscut, că în tipografia d-lui A. Todoran din Gherla s'a hotărít a-și tipări scrierile sale în broșuri de câte 3 cóle 8º mare (48 pagine) și învėlitóre. Primul volum, ce e sub tipar, se chiamă „*Novel și Schițe*”. Volumul întreg (de 10—12 broșuri) abonat înainte

costă 3 fl. (opt franci), ér abonat în broșuri separate 40 cr. (1 franc) fiș-care broșură, spedită franco. Abonamentele sunt a se face numai la autorul Ioan Pop Reteganul în Reteag (Retteg, posta în loc). — Recomandăm căldurosului sprijin al publicului nostru noua întreprindere literară a D-lui Pop Reteganul, fiind siguri, că prin asta se va face un bun serviciu literaturii noastre populare.

Mulțamită și chitare publică.

Bistrița, 21 Sept. n. 1898.

Pentru acoperirea speselor de inmormentare răposatului meu fiu Iuliu Gonza, jurist în anul III-lea, mort în Bistrița, au contribuit următorii Domni:

II. Samuil Poruțiu 1 fl., Vasilie Ranta 2 fl., Gavril Vertic 1 fl., Teodor Crăciun 1 fl., Ilarion Pahone 1 fl., Mihailă Mihailășiu 1 fl., Dr. Alecsandru Pop 1 fl., Dr. Demetriu Ciuta 1 fl., Dr. Gabriel Tripon 5 fl., Dr. Teodor Pascu 1 fl., Dr. Leon Scridon 1 fl., Dr. George Linul 1 fl., Dr. Vasilie Pahone 1 fl., Dr. Simeon Pop 1 fl., Stefan Poruțiu 1 fl., Leon Monastirean 1 fl., Georgiu Curtean 1 fl., Aurel Belteag 1 fl., Dionisie Login 50 cr., „Bistrițana” 3 fl., Dr. Alecsandru German 1 fl., D-l N. Popovici 1 fl., Pr. Cutean 1 fl., Gr. Scridon 1 fl.

Acestor domni generoși și tuturor aceluia, cari au binevoit a contribui la mângăierea mea cu venița lor la inmormentare, în special junimei universitare române din Clușiu, junimei studiósă dela liceul ev. luth. și d-lui G. Fischer din Bistrița — le esprim pe acesta cale cea mai ferbinte a mea mulțamită.

Alecsandru Gonza,
jalnicul părinte.

ULTIME SCIRI.

Viena, 26 Septembrie. Astăzi s'a deschis „Reichsrath”-ul. Toți deputații — afară de unul din partidă lui Schönnerer, un social democrat și un Ceh tiner — s'au prezentat îmbrăcați în negru.

Contele Thun a declarat, că în virtutea dispozițiunilor legale existente, prezentă pe președintele de vėrstă deputatul Turcan, rugându-l să ia presiđiul. Turcan ocupă locul presiđial și declară sedița de deschisă. Au fost numiți notarii, apoi a urmat jurământul nou aleșilor deputați.

Președinte al „Reichsrath”-ului fú ales Dr. Fuchs, intrunind 205 voturi. Fuchs mulțami camerei pentru reelegere. Ca vice-președinti au fost aleși Ferjancici și Lupul.

Londra, 26 Septembrie. Sciri sosite din Peking afirmă, că împăratul detronat este greu bolnav și că abia de va mai trăi. Impărătesa vėduvă are o partidă însemnată, care stă în legătură cu Rusia.

Cairo, 26 Septembrie. Kitchenerpașa a întâlnit în Fașoda espediția francesă Marchand și i-a comunicat, că are îndrumări hotăríte a declara teritoriul de proprietate engleză. Marchand a răspuns, că el nu se póte retrage, până când nu va primi ordine dela guvernul frances. În urma acestei Kitchener a arborat în Fașoda stindardul engles și egiptén și a lăsat aici o garnisonă de două bataliöne sudane sub conducerea colonelului Jackson. Regularea afacerii devenită conflict, se va întâmpla pe cale diplomatică.

Paris, 26 Septembrie. Într'un consiliu de miniștri, ce a durat patru ore s'a luat hotărírea de-a transmite toate actele privitoare la afacerea Dreyffus curții de cassatiune. Ministrul de justiția a dat tot-odată ordin procurorului general de a urmări ori-ce atacare a armatei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșanu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Septemvre 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.65
Renta de coróne ung. 4%	98.10
Impr. cáil. fer. ung. in aur 4 1/2%	49.50
Impr. cáil. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	161.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.50
Renta de argint austr.	100.75
Renta de hártie austr.	100.65
Renta de aur austr.	120.80
Losuri din 1860.	140.25
Acții de-ale Bâncei austro-ungară	906.—
Acții de-ale Bâncei ung. de credit	382.50
Acții de-ale Bâncei austr. de credit	352.25
Napoleoniori	9.53 1/2
Mărci imperiale germane	58.85
London vista.	101.50
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%	100.95
Note italiene.	44 10

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Septemvre 1898.

Banota rom. Cump.	9.50	Vënd.	9.51 1/2
Argint român. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Napoleoniori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turoescoi Cump.	11.70	Vënd.	—
Șeris. fone. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Brassó vármegye alispánjától.

Sz 25298—1898.

Hirdetmény!

Brassóvármegye törvényhatósága 1898. évi közigazgatási árva- és gyámhatósági szükségleteiről szerkesztett költségvetési előirányzat az állandó választmánynak 1898. évi szeptember hó 23 án tartott ülésében tárgyalatott és elfogadtatott.

Mit is azon megjegyzéssel teszszem közhirre, hogy ezen költségvetés az 1886. évi XXI. tör. cz.

17. § sa értelmében a vármegye számvevőségénél 15 napon át a hivatalos órákban betekinthező, mely határidőn belül e netaláni felebbeszések is hozzám betérjesszendők.

Brassó, 1898 évi szeptember hó 24-én.

Dr. Jekel Fr.,
alispán.

378.1—1

Tramvaiul Brassó—Hosszufalu.

Nr. 736—1898.

Publicațiune!

Avem onóra a face cunoscut On. public, că cu 1 Octomvre a. c. întră în vigóre ordinea cea nouă a mersului tramvaiului. Datele mai de apró pe se află in placatele, ce sau împărțit deja.

Tctodată facem cunoscut, că cu începerea ordinei noue se sisteză halta din Strada școlei și Egres, din contra se deschide o haltă nouă in Strada Fântâni, inaintea casei Nr. 19.

Brașov, 26 Sept. 1898.

377.1—3 Administrația tramvaiului.

Renumitul izvor de apă minerală „VENUS“

din Poiana (Kézdi-Polyán), care in dece rânduri a fost distins și, care se póte transporta și peste ecuator, avënd și in present mare căutare, subscrisul din cauza unei bóle grele îl subarendeză cu preț avantajios.

Pentru informațiuni aménunțite a-se adresa la d-nul

Szabó Albert
Kézdi-Vásárhely.

376,2—5.

Lucrări de legătorie de cărți.

Wilhelm Haydecker

legător de cărți, și lucrător de galanterii,
Brașov, Strada Porții Nr. 22.

Recomandă Onoratului public dela oraș și dela sate

Legătoria sa de cărți,

ce esistă de 14 ani cu cel mai bun renume și este mult mărită și din nou arangiată cu 9 mașini diferite.

Se efectuesc tóte lucrările ce cad in sfera legătoriei de cărți, dela cea mai simplă carte de școlă legată, pana la cea mai fină legătură de lux in piele, catifea, mătase, pluș, pânză etc. esecutând cât se póte de bine și de esact.

Avënd lucrători de tóte specia escelent pregătiți, acésta legătoria de cărți póte se esecute iute și fórte ieftin tot ce se póte cugeta mai bun in aceste lucrări.

Lucrări de galanterii, passepartout, cartonage etc. in tóte esecuțiunile posibile.

Despărțemént deosebit pentru legarea cărților comerciale, protocoélor pentru autorități și oficiilor comunale, cu un personal anume instruit pentru acésta; cel mai durabil și cel mai practic mod de legat.

Tipăresce inscripțiuni pe pantlici de cununii și la stéguri etc.

WILHELM HAYDECKER,
legător de cărți,
Strada porții Nr. 22.

35—0

Strada porții Nr. 22.

Cele mai bune, mai solide și mai ieftine

Cele mai bune, mai solide și mai ieftine

AVIS!

Subscrisul am onóra a aduce la cunoscința On. public, că am luat asupra-mi

Restaurația in casa sfatului vechiú (alten Rathhaus).

La vëndare sunt puse vinuri din renumita pivniță a lui **PAUL ARTZI.**

Îmi voi da tótă silința de a mulțumi pe On. óspeți, cu mănăcări bune și gustóse, și serviciu prompt.

Pentru societate particulară se află odaie extra. Rugându-mă de o cercetare cât mai numărósă sunt cu distinsă stimă:

Franz Rheindt.

378.2—3

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe un an.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lámurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. in Brașov.

Valabil din 1 Maiú st. n. 1898.

Sosirea trenurilor in Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul accel-erat (peste Arad) sosesece la 5 óre 7 min. dimineța.
- II. Trenul de persóne la 8 óre dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra (acesta dela Budapesta pana la Clușiu e tren de persóne. ér dela Clușiu pana aici tren mixt*).

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circula numai Vinerea dela Predeal, la 5 óre 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.
- V. Trenul accel. la 10 óre 19 min. séra.

Dela Kezdi-Osorhein la Brașov:

- I. Trenul de persóne la 8 óre 25 m. d., (are legătura in St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de persóne la 1 órá 51 m. p. m. (dela prima Iulie pan' la 31 August va avé și acest tren legătura cu St.-Georgul și cu Tușnadul).
- III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zérnesci la Brașov (G. Bartolomein).

- I. Trenul mixt 6 óre 34 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 órá 14 min. p. m.
- III. Trau mixt la 8 óre 16 m. séra.

Dela Sinaia la Brașov**):

- Trenul de persóne la 7 óre 40 min. dim.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. dimineța (acest tren merge pana la Clușiu e tren mixt, ér de acolo mai departe ca tren de persóne).
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra
- IV. T. accel. (peste Arad) la 10 óre 26 min séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la 3 óre 55 min. d.
- II. Trenul accel-erat (ce vine dela Arad) la 5 óre 14 min. dim.
- III. Trenul mixt la 11 óre a. m.
- IV. Trenul accel-erat (ce vine pe la Oradea Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Osorheiu:

- I. Trenul de persóne la 5 óre 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc Szereda.)

Dela Brașov la Zérnesci (G. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.
- III. Trau mixt la 9 óre 30 m. séra.

Dela Brașov la Sinaia**):

- Trenul de persóne la 6 óre 40 min. séra.